

MUNI
FSS

**SOCn5020 Sociologie vzdělávání
a evaluační výzkum**
Role vzdělání ve společnosti

Tomáš Doseděl

Proč se vzdělanější lidé chovají jinak?

- Nižší kriminalita
- Vyšší politická angažovanost
- Odlišný přístup k práci
- Lepší spolupráce s lékaři, učiteli, úředníky
- ...

Přenos hodnot

- Vzdělání unifikuje hodnoty
- Symbolický kapitál, hegemonie
- Hodnoty „vládnoucí třídy“ (v tomto případě vysoce vzdělaných učitelů) jsou podporovány a prosazovány jako ty správné
- Reprodukce elit

Ekonomická návratnost

- Vyšší výdělky
- Lepší ekonomické zabezpečení
- Některé chování „nemá cenu“ (drobné krádeže)
- Jiné naopak smysl získává (daňová optimalizace)
- Cena času roste (mám čas jít do vězení?)
- Zájmem je společenská stabilita, ne revoluce

Budoucí kompenzátory

- Schopnost uvažovat v dlouhodobém horizontu
- Schopnost odpírat si aktuální slast v zájmu budoucích potěšení
- (trénink prostřednictvím dlouhodobého studia)
- Vyšší jistota, že v budoucnu potěšení skutečně přijde
- (= vyšší ochota riskovat?)

Řešení scénářů

- V průběhu studia jsme trénováni k řešení složitých a časově rozsáhlých situací
- Díky tomu se učíme rozplánovat činnosti, přidělit priority, počkat na odměnu
- Uvažujeme v širších souvislostech, zvažujeme různé možnosti
- Jsme nuceni vyjednávat, prosadit své potřeby v kolektivu